

मायुः 96, 8. 113, 17. 23, 24. 24, 11. 66, 1. व्यंशेन देवदितं पदायुः 89, 8. ले
विश्वी सरस्वति श्रितायुषि देव्याम् 2, 41, 17. 27, 10. 38, 5. त्रीण्ययुषि तव
ज्ञातवदः 3, 17, 3. 4, 4, 7. नदि स्वमायुश्चिकिते जनेषु 7, 23, 2. आयुर्वसान
उप वेतु शेषः 10, 16, 5. 27, 7. कुर्मस्तु आयुर्वारम् 31, 7. पुनर्मनः पुनरायुर्म
आगन्तुनः प्राणः पुनरात्मा म आगन्तुं VS. 4, 15, 28. 3, 27. आयुषे वर्चसे व-
लाय AV. 1, 33, 1. 6, 63, 1. वि यद्मेन समायुषा 3, 31, 1. उदकमायुरायुषे
कृत्वे दत्ताय जीवसे 8, 2, 23. TS. 1, 1, 10, 2. मा पाश्चायुषः पुरा 5, 1, 3, 7. त-
स्मादायुः प्राणानामुत्तमम् 6, 3, 3, 1. यावद्देवास्येह मानुषमायुः ÇAT. Br. 1, 8,
3, 16. सर्वमायुरेति 2, 1, 3, 4. KHAND. UP. 2, 11, 2. BRH. AR. UP. 2, 1, 10. आ-
युरेवेन्द्रियं वीर्यमात्मन्धते ÇAT. Br. 3, 1, 1, 4. संस्पृष्टे ह्यायुश्च प्राणश्च 8; 7,
3, 11. प्राणो हि भूतानामायुः । तस्मात्सर्वायुषमुच्यते । सर्वमेव त आयुर्याति
TAITT. UP. 2, 3. परस्तादायुषः KHAND. UP. 2, 24, 6. आयुषे दीर्घायुत्वय PAR.
GRH. 2, 2. स्वस्यायुषः पारं पराच्यौ ÇAT. Br. 11, 1, 6, 6. AIR. Br. 8, 7.
शतौयुम् *hundertfaches Leben habend oder verleihend, hundert Jahre
lebend, — alt: नयं शतायुषम् RV. 6, 2, 5. पवित्रेण शतायुषा VS. 19, 37.
शतायुः पुरुषः शतेन्द्रियः TS. 3, 2, 3, 3. ÇAT. Br. 13, 1, 1, 4. शतायुषः पुत्रपौ-
त्रान्वृषीष्व KATHOP. 1, 23. M. 3, 186. (प्रनायतिः) सक्तुमायुषे ÇAT. Br. 11,
1, 6, 6. — आयुः — मृष्यते गर्भस्थस्यैव देहिनः PAÑKAT. II, 82. श्रोगाः स-
र्वसिद्धाद्याश्चतुर्वर्षशतायुषः । कृते त्रेतादिषु ह्येषामायुर्कृसति पादशम् (500,
200 und im Kalijuga 100 Jahre) || M. 1, 83. वर्षशतप्रमाणमायुः PAÑKAT.
187, 10. BHARTR. 3, 50. MRKSH. 1, 18. चतुर्थमायुषो भागम् M. 4, 1, 3, 169.
6, 33. MBH. 1, 974. KATHAS. 14, 80, 81. दीर्घमायुः M. 4, 27, 76, 78, 94, 230.
R. 3, 73, 25, 26. स्वल्पं तयायुः PAÑKAT. Pr. 10. अल्पमायुः SIV. 2, 25, M. 4, 157.
आयुर्वर्धते 7, 136. प्रवर्धते 4, 42. हीयते R. 2, 103, 19. प्रहीयते M. 4, 41. त-
रति 237. वापौः — आयुः — पीते रूधिरं तु पतत्रिभिः RAGH. 12, 48. आ-
युरादत्ते M. 4, 218. कृति 11, 40. श्रायतः 4, 189. आयुषि तपयन्ति R. 2, 103,
18. प्राप्य वर्षसक्तुमाणि बहून्त्यायुषि जीवतः । जीर्णस्यास्य शरीरस्य वि-
श्राप्तिमभिराचये || 2, 2, 6. आचाराहभते ह्यायुः M. 4, 156. यशसा योजया-
त्मानमायुषा चापि बान्धवान् R. 5, 2, 42. आयुःशेषता PAÑKAT. 9, 4, 32, 15.
आयुर्वृद्धि 187, 7. आयुषः तपे RAGH. 3, 69. आयुःतपे PAÑKAT. 78, 8. आयुःपरि-
तपे R. 3, 30, 9. आयुष्कारण SĀH. D. 13, 9. आयुष्करत्वं 11. आयुर्दाय Verz.
d. B. H. No. 857 (235, 8). 869. परिमितायुः R. 3, 33, 20. गता° 43, 22. PAÑKAT.
24, 18. HR. I, 69. क्षीणा° SIV. 2, 23. KATHAS. 14, 80. — 2) *lebendige Kraft*
überhaupt: आयुर्दाम् RV. 3, 1, 5. पञ्चस्यायुषे (वा) ग्लूामि VS. 7, 23. —
3) *Lebensfeier* (vollständig आयुष्टोम), Name einer Begehung, welche
neben गो und ज्योतिस्म einen Bestandtheil der sechstägigen Abhiplava-
Feier bildet, als deren drittes und fünftes Tagewerk: ज्योतिर्गौरायुरिति
श्रुक्ता भवन्ति TS. 7, 4, 1, 4. ÇAT. Br. 12, 2, 3, 12. 13, 3, 4, 3. ज्योतिर्गौरायुरि-
ति त्रिकदुकाः KĪTJ. ÇR. 24, 1, 9. स्वर्गकामस्यायुरामयाविनो वा 23, 1, 16.
आयुर्गृह्यतिमरणे 24, 6, 19. ज्योतिर्गौरायुरिति स्तोमिर्भियन्ति AIR. Br. 4, 15.
ĀCV. ÇR. 9, 1. 10, 3. ज्योतिष्टोममायुषो R. 1, 13, 45. — 4) ein *घ्ननामन्* nach
NAIGH. 2, 7. — Vgl. 2. आयु und दीर्घायुम्.*

आयुस्तेजम् (आ + ते°) m. N. pr. eines Buddha LALIT. calc. 3, 20.

श्रायोग (von युज् mit श्रा) m. 1) *Anstellung an ein Geschäft, Beschäf-
tigung, = व्यापति* TRIK. 3, 3, 55. H. an. 3, 117. MED. g. 29. शरत्तैः क-
र्णिकारैश्च किंशुकैश्च सुयुष्पतिः । स देशो धमरायोगः प्रदीप्त इव लक्ष्यते ||
R. 5, 17, 15. — 2) *eine Darbringung von Wohlgerüchen und Kränzen*
H. an. MED. — 3) *Ufer, रोध* H. an. बोध (!) MED,

श्रायोगव m. 1) *dem Stamme der Ajogu angehörig: श्रायोगवो राजा*
heisst Marutta Avikshita ÇAT. Br. 13, 5, 4, 6. — 2) N. einer Misch-
kaste, angeblich *der durch Vermischung eines Çûdra mit einer Vaicjâ*
Entsprungenen H. 897. श्रायोगवमाह श्रानं चतुरन्तमभिमन्यस्वेति KĪTJ.
ÇR. 22, 1, 38. M. 10, 12. 16, 26. JĪGĪ. 1, 94. त्वष्टिस्त्वायोगवस्य M. 10, 48. f.
°वी 15, 35.

श्रायोद m. N. pr. eines Rshi: धाम्यो नामापोदः MBH. 1, 684, 689.

श्रायोधन (von युध् mit श्रा) n. 1) *Kampf, Schlacht* AK. 2, 8, 7, 72. H.
796. an. 4, 158. MED. n. 163. कौरवापोधन MBH. 1, 584. RAGH. 6, 42. श्रा-
योधनाग्रसरता 3, 71. — 2) *Todtschlag* (वध) H. an. MED. — 3) *Kampf-
platz: प्रययौ — तूर्णमायोधनं प्रति* MBH. 3, 164, 45. DRAUP. 8, 30. R. 3, 32, 32.
6, 103, 18. 108, 4.

श्रा, श्रायति *preisen: मामार्यति कृतेन कर्त्वेन च RV. 10, 148, 3. य श्रा-
रितः कर्मणि कर्मणि स्थिरः 1, 101, 4. इन्द्रो यः पूर्वैर्दरितः 8, 33, 5. Nir.*
3, 15. Wird NAIGH. 2, 14 unter den Verben, die *eine Bewegung* bezeich-
nen, aufgeführt. Im gaṇa काण्डादि zu P. 3, 1, 27 erscheint श्रा, श्रायति
ohne Angabe der Bedeutung.

1. श्रा (von श्र) erhalten im abl. श्रात् und श्रो (s. dd.): 1) *Ferne;*
vgl. 1. श्रण. — 2) *Nähe* (?). — श्र-यारम्, wobei wir auf श्रा verwiesen
haben, wird besser gerade von श्र mit श्रि abgeleitet.

2. श्रा 1) *Erz, रीति*, m. n. H. 1047. m. H. an. 2, 395. n. Sch. zu AK.
2, 9, 97. ÇKDR. Vgl. श्राकूट. — 2) n. *Eisenrost* RĪĀN. im ÇKDR. — 3)
n. *Spitze, Ecke* Sch. zu ĀNANDAL. ÇKDR. — 4) m. N. eines Baumes, =
मधुराम्लफल, vulg. रेपल RATNAM. im ÇKDR. — 5) N. eines Sees KAUSH.
UP. in Ind. St. 1, 396. 398. fg. Vgl. 1. श्र 4.

3. श्रा m. 1) = Ἄρης, *der Planet Mars* TRIK. 3, 3, 330. H. 116. an. 2,
395. MED. r. 7. HORAC. in Z. f. d. K. d. M. 4, 318. Ind. St. 2, 261. 283.
fg. — 2) *der Planet Saturn* TRIK. H. an. MED.

4. श्रा MBH. 1, 1498 wohl nur Druckfehler für श्रा *Speiche*.
श्राकूत् (von श्रात्) praep. *fern*, mit dem abl.: श्रमदारकात् ÇAT. Br.
2, 3, 4, 10, 22. 3, 2, 1, 19.

श्राकूट m. n. *Erz* AK. 2, 9, 97. H. 1047. — Vgl. 2. श्रा 1.
श्राक्त (2. श्रा + रक्त) adj. *röthlich* SUÇA. 1, 113, 1. VIKR. 78.

श्राक्त (von रन्त् mit श्रा) 1) adj. *bewacht, geschützt, = रत्तायुक्त* ÇABDAR.
zu bewachen, = रत्तणीय VIÇVA im ÇKDR. — 2) m. *Schutz, Wache, =*
रत्तक H. an. 3, 729. तेषामारक्तभूतं तु पूर्व देवं नियोजयेत् । रत्तासि हि वि-
लुम्पन्ति श्राद्धमारक्तवर्जितम् M. 2, 204. चरतुश्चारक्तगता तौ मेनो सर्वता दि-
शम् R. 5, 73, 2. राक्तसान् शतशस्तस्मिन्नारत्ने मध्यमे स्थितान् 10, 22. प्रून्य-
सेवर्णारत्ताम् (रात्रधानीम्) 2, 88, 19. Auch f. श्राक्ता ÇĀNTIC. 3, 5: गृहे प-
र्यन्तस्थे द्विषाकपामोषं श्रुतवता स्ववेश्मान्यारत्ता (l. स्ववेश्मन्या°) क्रियते.
— 3) m. *die Gegend, wo die beiden Erhöhungen auf der Stirn des*
Elephanten zusammenstossen (कुम्भसंधि), TRIK. 2, 8, 37. *die Gegend un-
terhalb dieser beiden Erhöhungen* (कृस्तिकुम्भाधः) H. 1226. an. 3, 729.

श्राक्तक (wie eben) m. *Wächter, Polizeibeamter* PAÑKAT. 129, 5.
श्राक्तिक (von श्राक्त) m. dass.: श्राक्तिकनायक DAÇAK. in BENF. Chr.
193, 11.

श्राद्ध (von रन्त् mit श्रा) adj. *zu beschützen: राज्यं हि इरारद्धतमं*
मतम् R. 2, 32, 66.